

Vuxna behövs på nätets lekplatser

På 70-talet debatterade vuxenvärlden hur våldet i tv-deckare kunde tänkas påverka barnen. Förvirringen tilltog när en undersökning visade att barn tog Kojaks vapenskrammel med ro, men blev duktigt rädda när Emils pappa jagade sin son mot snickerboa.

Barn är ett gåtfullt folk, och har väl aldrig varit gåtfullare. De rör sig i sociala nätvärldar som inte existerade för en generation sedan: Instagram, Kik, Facebook. Frågan om hur de påverkas av dessa sociala medier är höljd i stort dunkel.

I går berättade SVT att 10-åriga flickor som använder sociala medier är mer missnöjda med sitt utseende än andra flickor. Och nätmobbning är vanligare bland de yngre än bland 12- och 15-åringar, allt enligt en studie vid Göteborgs universitet som presenteras i höst.

Det är fragmentariska uppgifter, men värda att fundera kring. Instagramrättegången, som avslutades i går, ger en fingervisning om hur hårda flickor kan vara mot varandra. Flickor använder sällan fysiskt våld, men skolas tidigt i socialt samspel. Aggressivitet kan de utöva genom utfrysning, elakheter, tissel och tassell.

Det är ingen tvekan om att tröskeln för mobbning sjunker i sociala medier. Vi är programmerade att läsa av känslor i människors ansikten och kroppsspråk. En sårad blick kan få den arga att svälja sina elakheter, sorgsna läppar väcker medkänsla. Sådana signaler går i princip förlorade på nätet. Visst, det finns andra, digitala, sätt att kommunicera på, men inget känslainstrument är så finstämt och effektivt som människokroppen.

Livet i sociala medier handlar förstås ofta om vänskap, samtal, tröst och uppmuntran.

”Nätets gilla- och följafunktioner är pavlovska belöningsystem

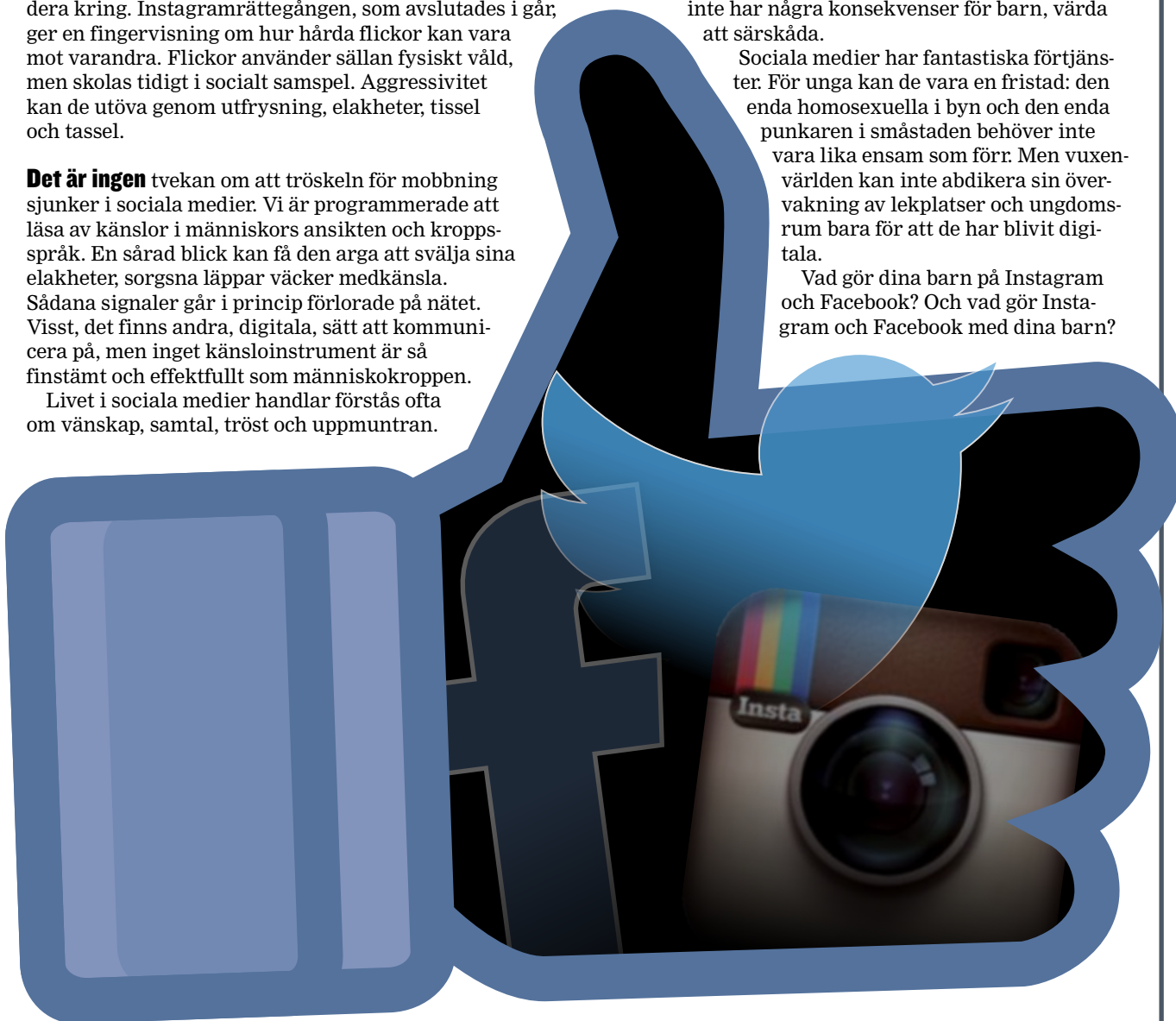
Men det går också ut på att visa upp sig, i bild eller text, och invänta omvärldens omdöme. Får fotot av mig i min nya tröja några gilla-tryckningar? Har jag tillräckligt med följare? Eller skriker min profil att jag är oälskad, osynlig, oattraktiv?

Nätets gilla- och följafunktioner är pavlovska belöningsystem där siffervärlden ständigt signalerar en människas kurs på popularitetsbörsen. De är provande för vuxna, med en vuxens hela jagkänsla. Man kan fråga sig hur barns identitetsbyggande och självkänsla påverkas, i det korta loppet och i det långa.

Kanske är det som med Kojak och Emil, att vi misstar oss på barns reaktioner. Och kanske kan man tolka Göteborgsstudiens fynd som att flickor som är missnöjda med utseendet söker sig till sociala medier, snarare än att medierna är boven. Men det vore oansvarigt att utgå ifrån att en revolutionerande ny form av social samvaro inte har några konsekvenser för barn, värda att särskåda.

Sociala medier har fantastiska förtjänster. För unga kan de vara en fristad: den enda homosexuella i byn och den enda punkaren i småstaden behöver inte vara lika ensam som förr. Men vuxenvärlden kan inte abdikera sin övervakning av lekplatser och ungdomsrum bara för att de har blivit digitala.

Vad gör dina barn på Instagram och Facebook? Och vad gör Instagram och Facebook med dina barn?

REPLIK SVENSK SJÖFART

Tonnageskatten måste bli riktig redan från början

I ett debattinlägg i GT 30/5 uttrycker Christina Oskarsson (S) och Lars Johansson (S) sin oro över utvecklingen för svensk sjöfart. Det är en oro som vi delar. Svensk sjöfart står i dag inför stora utmaningar och befinner sig i stenhård konkurrens med omvärlden.

Under senare år har vi sett många rederier lämna eller minska sin närvaro i Sverige. Det är en allvarlig utveckling med tanke på sjöfartens centrala roll för svensk handel. 90 procent av de varor som passerar Sveriges gränser gör det vattenvägen vilket gör sjöfartens villkor till en nationell fråga. Den situation som svensk sjöfart nu befinner sig i är resultatet av en utveckling som pågått i årtionden där frågor som rör näringens villkor varit kraftigt nedprioriterade.

Utvecklingen går dock att vända. I januari presenterade regeringen en handlingsplan för sjöfarten innehållande ett 20-tal åtgärder med syfte att stärka konkurrenskraften för svensk sjöfart. Handlingsplanen för sjöfarten har inneburit ett helhetsgrepp om de åtgärder som måste göras. För första gången tas sjöfarten på allvar och arbetet präglas av en helhetssyn som är helt nödvändig.

Frågan om tonnageskatt har länge stått i centrum för debatten, och det finns en förståelig frustration kring att ett slutgiltigt förslag har dröjt. Det är av stor vikt för svensk sjöfart att kunna konkurrera på likvärdiga villkor med omvärlden och där ingår att vi når fram till en bra lösning gällande tonnageskatten.

Den nya tonnageskattutredningen har fått ett tydligt uppdrag att verka för en ökad andel svenskflaggade fartyg i den svenska handelsflottan. För att arbetet ska ge bästa möjliga villkor för svensk sjöfart för lång tid framöver är det avgörande att systemet blir riktigt från början, annars riskerar man en situation med ökad utflaggning i stället för tvärtom. Frågan är för viktig för att slarvas bort.

Regeringen har på punkt efter punkt visat att man tar frågan på allvar och visar tydligt att arbetslinjen och förbättrade villkor för företagen inte är begränsade till det som händer på fast mark. Sjöfarten utgör en oumbärlig del av det blodomlopp som är förutsättningen för hela landets näringsliv.

HANS ROTHENBERG
Riksdagsledamot (M) i näringsutskottet.
JESSICA ROSENCRANTZ
Riksdagsledamot (M) i trafikutskottet.

GT 30 maj.

”90 procent av de varor som passerar Sveriges gränser gör det vattenvägen.

DEBATTERA I GT
■ Vi välkomnar politisk debatt, inte minst lokal och regional. Mejla: debatt@gt.se Fax: 031-725 90 02.
■ Artiklarna får inte vara längre än 2 600 tecken inklusive mellanslag. Arvode ges normalt inte och manus returneras ej.
■ Redaktionen förbehåller sig möjligheten att korta och rätta insänt material.

Riksdagen som tidningsförsäljare

► Riksdagens egen tidning, Riksdag & Departement, ska antingen säljas eller läggas ner, har riksdagsstyrelsen beslutat. Orsaken är givetvis ekonomisk: tidningen går back med stora belopp. Men för politiker, politiska kommentatorer och andra har den varit en betydelsefull informationskanal, som lämnat saklig information om aktuella frågor.

Vi hoppas att nya ägare tar över – och intressenter finns, enligt uppgift – men vi hoppas också att tidningen i så fall får behålla sin oberoende och partipolitiskt obundna ställning. För just detta gör den läsvärd.

Hotas av tidningsdöd.

Förortsmyndigheter

► I samband med att vissa hyreskontrakt går ut överväger regeringen och Stockholms kommun att flytta en del myndigheter till förorterna – bland annat undersöks

Plats för myndighet?

möjligheten att placera DO i Rinkeby eller Tensta. Personalen uppges inte vara särskilt positiv, men tanken är intressant. Dels skulle ett antal tjänstemän få bättre kunskap om förorterna, samt deras positiva och negativa sidor; dels kan flyttningarna i bästa fall locka butiker etc. och skapa nya arbetsfällan för de boende. Väl värt att testa!